

det er slet ikke de 10 Kr., det drejer sig om, men hans Ret til at udøve sin borgerlige Næring. Det kan da ikke være Meningen, at man vil gøre Fredsdommeren til endelig Dommer over den? Lad mig for Statskassens Vedkommende nævne Stempelafgiften el. lign. Det drejer sig ofte kun om et ringe Beløb i det enkelte Tilfælde, men det har sin allerstørste Betydning og vil i mange Tilfælde spille en stor ogsaa økonomisk Rolle for Statskassen, naar alle de mange enkelte Tilfælde ses under et. Men skal Sømmens Størrelse danne Grænsen, ville disse Sager i mange Tilfælde blive Genstand for Fredsdommerens endelige Afgørelse. Og skulle hans Domme kunne appelleres, hvad naa vi da, mine Herrer? Saa faa vi maaske 4 Instanser, hvor vi nu kun have 3 og helst skulde nøjes med 2.

Jeg er altsaa betænkelig ved denne Sag ganske bortset fra, at det er et stort Skridt bort fra Kommissionens Forslag, og jeg vil derfor se nærmere paa det, inden jeg kan gaa med dertil. Nej, hvad jeg snarere kunde være enig med det ærede Medlem i, var, at man søgte at tilvejebringe noget lignende som det, han gik ud fra, nemlig Tyendeforligsmæglere. At man beholdt dem eller rettere gav dem et større Omraade, saaledes at der blev Adgang for Folk til paa nærmere Hold at faa en Forligsmægler, eller, om man vil, en Voldgiftsmand, som de altsaa, naar de paa Forhaand vare enige derom, kunde underkaste sig. Det var noget, som man sikkert uden mindste Fare kunde gaa med til, men om det vilde tilfredsstille det ærede Medlem og Befolkningen, at de saaledes fik noget nærmere til Forligsmæglere, er et andet Spørgsmaal.

Til det ærede Medlem for Kjøbenhavns 10de Valgkreds (J. Jensen) vil jeg gerne gøre nogle Bemærkninger. Han ankede over Kommissionsforslagene og gik ind paa dem alle, skønt vi jo ellers hver især have holdt os til det første. Det ærede Medlem ankede særlig over, at Fattigfolk ikke herved fik, hvad de havde Krav paa. Jeg skal da gøre det ærede Medlem opmærksomt paa, at der ogsaa i saa Henseende sker et stort Fremskridt fra det bestaaende netop ved Forslagene, som de her foreligge. Lad mig da i første Række med den borgerlige Retspleje for Øje nævne, at nu er der i denne ofte Brug for Bevillinger. Man skal saaledes have Bevilling til Fremførelse af ny Beviser for en overordnet Instans og til at fremføre ny Indsigelser. Hvis Appelfristen er ud-

løbet, skal der ogsaa Bevilling til at faa Sagen ind for overordnet Instans. Saa-danne Bevillinger træffe vi paa alle Leder og Kanter. Disse Bevillinger koste Penge, de koste fra 15—16 Kr. indtil 33 Kr. 66 Ø.; det sidste er Normalgebyret. I Fremtiden vinder man ikke blot dette — hvis det da kan kaldes en Vinding, hvad jeg ikke har noget imod — at Meddelelsen af disse Bevillinger ikke lægges i Justitsministerens Haand, men i den overordnede Rets. Men ikke blot dette. Der skal heller ikke betales for disse Bevillinger. Det er ikke saa lidt sparet.

Dernæst er der Retsafgifterne. Det er ogsaa noget, vi senere komme til, men jeg vil dog nævne med det samme, at der ogsaa med Hensyn til dem opnaas en væsentlig Besparelse for Folk med smaa Sager. Det kan være et andet Spørgsmaal, om Afgifterne ikke ofte blive for glubske for de større Sager. Jeg ser ikke rettere, end at det vil blive adskilligt dyrere at føre Proces i saadanne Sager end nu. Men naar det ærede Medlem taler paa Smaafolks Vegne vil jeg sige, at der her er en Besparelse, som man ikke kan se bort fra. Muligheden for at faa fri Proces er ganske den samme efter det foreliggende Forslag som nu. I den Henseende er den bestaaende Tilstand fuldstændig opretholdt. Med Hensyn til de borgerlige Sager, jeg nu var ved, bydes der saa endvidere en overmaade stor Fordel for de Folk, som ikke have Raad til at betale, og det er den, at der i alle Underretssager bliver Vejledningspligt for Dommeren. Det skal han nu kun gøre i Sager under 200 Kr. og i Politisager, hvoraf jeg specielt skal nævne Tyendesager, mundtlige Injurier, mindre Voldshandlinger, Haandværks- og Daglønssager og sligt. Kun der skal Dommeren nu vejlede Parterne, men efter disse Forslag skal i alle Underretssager, d. v. s. op til 400 Kr., Dommeren vejlede Parterne. Det er jo den sædvanlige Grænse mellem Underret og Overret. Men hvis Parterne ere enige derom, kunne de efter Forslaget vedtage, at Sagen, hvad den end drejer sig om, hvor stor den end er, dog skal paabegyndes ved Underretten, og saa vinder den Part, som ikke har Raad til at tage sig en Sagfører, og som ikke vil eller kan søge fri Proces, den store Fordel, at han har Krav paa Dommerens Vejledning. — I kriminelle Sager er det jo nu saaledes, at enhver, som bliver tiltalt, faar sin Forsvarer beskikket af det offentlige uden Hensyn til, om han kan betale i Øjeblik-